

Ērču encefalīta un kombinētas neiropneimokcijas izplatība Latvijā (2007–2016)

Lelde Liepiņa¹, Zane Anna Litauniece¹, Evija Gūtmane¹,
Anastasija Tomilova², Dace Ziemele¹,
Guntis Karelis³, Dace Zavadska⁴

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ Tālākizglītības fakultāte

² Medicīnas fakultāte

³ Infektoloģijas un dermatoloģijas katedra

⁴ Pediatrijas katedra

Ievads. Ērču encefalīts ir akūta vīrusu izraisīta infekcijas slimība, kura galvenokārt skar cilvēka centrālo nervu sistēmu, vīrusinfekcijas manifestācija var būt variabla – sākot ar vieglu prodromālu fāzi bez neiroloģiska deficīta, beidzot ar smagu meningoencefalomielītu formu ar dziļu neiroloģisku deficītu. Pēdējos gadu desmitus Eiropas un Āzijas endēmiskajos reģionos vērojama augsta ērču encefalīta incidence, apkopojot pēdējo gadu datus, to novēro arī Latvijā.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Vērtēt ērču encefalīta un kombinētas neiropneimokcijas izplatību, klīnisko formu atšķirības no 2007. līdz 2016. gadam. Pētījumā tika iekļauti visu Latvijas stacionāru Slimību profilakses un kontroles centrā ziņotie saslimšanas gadījumi no 2007. līdz 2016. gadam. Kopumā tika analizēti 2756 pacienti. Dati tika apkopoti *Microsoft Excel* programmā un statistiski apstrādāti.

Rezultāti. Epidemioloģiski sadalījums starp dzimumiem praktiski neatšķiras – vīrieši 1422 (52%), sievietes – 1334 (48%); lielākais saslimšanu gadījumu skaits vecumu grupās – 36–45 gadi (448), 46–55 (550) un 56–65 gadi (494). Vidējais hospitalizācijas laiks – 11,7, dienas, īsākais – viena diena, garākais – 59 dienas. No 2007. līdz 2016. gadam lielākais saslimšanas gadījumu skaits bija 2009. gadā – 323, 2010. gadā – 494, 2011. gadā – 427, 2012. gadā – 378 gadījumi. Klīniskās formas: meningeālā – 1857 (68,2%), fokālā – 92 (3,4%), prodromālā – 774 (28,4%). Kombinēta neiropneimokcija ar neiroboreliozu konstatēta 99 (3,6%) gadījumos, neiroborelioze – 72 (2,6%), ar erlihiozi – 27 (1%) gadījumos. Būtiskas atšķirības klīniskajā simptomātikā, klīniskajās formās starp mononeiropneimokciju un kombinētu neiropneimokciju netika konstatētas.

Secinājumi.

1. Gan ērču encefalīta, gan kombinētas neiropneimokcijas biežākā klīniskā forma ir meningeālā.
2. Vairākus gadu desmitus kopējais saslimšanu gadījumu skaits saglabājas augsts, no 2007. līdz 2016. gadam maksimālais saslimšanas skaits gada laikā bija 494.
3. Kombinētu neiropneimokciju novēro 3,6% saslimšanas gadījumu.